

Jansons brengt lofzang op de eenvoud

MUZIEK MAHLER

★★★★★

Via de omweg van de ingetogenheid klinkt ook de ontroerende kracht van de *Tweede Symfonie*. Heel anders dan bij Haitinks extatische uitvoering.

AMSTERDAM Niets indrukwekkender dan het onverwachte: een fluisterende trombone, een milde piccolo, een gigantisch koor dat zachtjes voor zich uit neuriet. De *Tweede Symfonie* van Gustav Mahler geeft die tegenstellingen een podium.

Het is een werk van extremen. Het begin, een deel dat in lengte en heftigheid nauwelijks ruimte laat voor iets anders, wordt gevolgd

door een aai over de bol: een volksliedje dat balsemend en wiegend voor verkoeling zorgt.

Mahler beseft dat hij die omslag niet zonder slag of stoot kon afdwingen en laste tussen het eerste en tweede deel een pauze in van ten minste vijf minuten. Het zal niet alleen de luisteraars maar ook Mariss Jansons, chefdirigent van het Concertgebouworkest, goed zijn uitgekomen. Hij verliet het podium en nam ruimschoots de tijd om uit te blazen en zich op te laden voor de tweede helft van de avondvullende symfonie.

Jansons trok Mahlers psychologische tegenstellingen door in zijn interpretatie van het stuk. Hij zocht intimiteit, juist in de uitzinnige grootsheid van het eerste deel.

Daardoor richtte hij de aandacht meer op de compositie zelf

dan op zijn hoogstpersoonlijke interpretatie ervan. Hij schotelde zijn publiek een onderbelichte kant van de componist voor die bijna tegengesteld is aan de extatische uitvoeringen waarmee Bernard Haitink in de jaren zeventig de standaard zette. Jansons toonde aan dat het stuk ook via de weg van de ingetogenheid een fenomenale en vooral ontroerende kracht kan hebben.

Hij werd daarbij geholpen door een fantastisch spelend Concertgebouworkest, waarin de fluitsolo's van Herman van Kogelenberg zweefkracht leverden en de contrabassen eerder zorgden voor de suggestie van een walsritme dan voor concrete deining.

De vocale solisten pasten uitstekend bij Jansons' visie op het werk. De alt Bernarda Fink benadrukte in het lied *Urlicht* niet de menselij-

ke pijn maar de eenvoud van de natuur.

De gespletenheid van de symfonie bereikt een hoogtepunt met het *Dies irae*, het onheilsmotief uit de Dodenmis, in het slotdeel. Juist hier, op het hoogtepunt van verontrusting, gaat de tekst over hoop, over verzoening met de dood.

De sopraan Ricarda Merbeth en het Groot Omroepkoor pakten groots uit, maar maakten de meeste indruk in hun fluisterpassages. Zij zetten de kroon op Mariss Jansons' lofzang op de eenvoud.

Bela Luttmmer

Mahler. Ricarda Merbeth, Bernarda Fink. Mariss Jansons met Koninklijk Concertgebouworkest. Groot Omroepkoor (instudering Celso Antunes), Concertgebouw, Amsterdam, 3/12. Herhaling: 6/12.